

PERŽVALGA.

— Apie Jonines iš Odesos parvažiavo tėvynėn pasiviesėti dvi tarnaitės Gizų parapijoj (Vilkaviskio pav.), kuridvi padarė mus kunigams nereikalingo darbo. Jos Odesoje tarnavo pas „ponus“ ir lietuviszkai jau nesuprantą, tai dėl juodviejų klebonas vis pirm pamokslo perskaitydavo lenkiskai evangeliją, kas Gizuose dar negirdėta. Žmonės di dei stebėjosi tai išgirdę ir urzėjo, kad kunigas dėl skrybėlių ir poniszkų, žeme velkančiusi, andarokų, skaito evangeliją. Kiti snekėjo kad kunigai norėjo pasirodyti žmonėms, kad ir lenkiskai moka.

Diegas.

— Užėjus rudenio darganoms, ant viso Prusų parubežio tapo pastatytos iš lentų budelės rubežiaus sargams, kuriose jie užsislepia nuo darganų. Priegtam sargai gavo uždengtas liktarnas, kad tamsoje naktyje galėtu apžiūrėti slaptas vietas, kuriose kontrobandistai pasikavoja. Kontrabandistams dar geriaus yra, nes tankiai mato, kur esti sargas su likterna.

— Žasų turgus šį rudenį yra nedidelis. Rugsjucio men. per Kibartus į Prusus pervežė tik 115,105 žasis.

— Prusų Lietuvoje, Saugose, vienas rubsiuvis apsi-veddamas emė szliubą savo virtuvėje. Tuomi gal jis bus pralenkęs ir amerikonus.

— „Lietuva“ pranesza, kad šį metą iš Vilniaus gub. į karumenę szaukia 11,398 jaunus vyrus, iš kurių paims kariuonon 4,082.

— Utarninke, seredoje ir ketverge atsiliko Susivienijimo seimas Elizabeth, N. J. Kiek buvo galima patirti, partijos rengėsi ant didelės kovos: vjėni nori iszmest iš Susiv. bedievius, kiti gi paszalinti kunigus iš komiteto.

— Waterbury'je 4 d. Spali-

nio susitvėrė szaka Socialistų Darbo Partijos, ir prigulės prie centraliszko tarpautiszko komiteto, kad iš vien veikti agitacijoj ir politikoje dėl pagerinimo darbininkų buvio.

— Praėjusioj subatoj Wyoming'e, (netoli Pittstono) lietuviai begerdami slaptoje karčziamoje susimuszė, kur 6 teip suzeisti tapo, kad policija visus turėjo į ligonbutį gabenti, o lakopą tai pilną prigrudę.

Aukos A. Visztaliui ant tabako.

Dr. J. Szliupas, Screnton, Pa. 1—
Buvo \$2,25
Labu \$3,25

Aukos parodai

Kareiviszka Draugystė vardan D. L. K. Vytauto,
Brooklyn, N. Y. \$2,50
buvo \$1147,33
Labu \$1149,83
J. J. Pauksztis.

Aukos kankintiniams

Kareiviszka Draugystė vardan D. L. K. Vytauto,
Brooklyn, N. Y. \$2,50
Buvo \$3,50
Labu \$6,00
Redakcija.

Isz Lietuvos.

Griszkabudis (Naumiesczio pav. Suv. gub.) Raszydamas anuom tarpu apie Griszkabudžio valsecziaus vaito rinkimus prisizadėjau nupasakot kaip tas viskas pasibaigs. Visos pabaigos ir dabar dar nėra; bet iki sziam laikui gauna visko buvo. Tuojaus po rinkimų visi smarkesniejie valseczionys, kurie arcziau lindo prie virszininko tapė szaukti ant tyrinėjimo į Naumiestį, ir kelis patubdė į cipe (ar trys bene iszdumė iš Naumiesczio pajutę kas dedasi ir tie slapėsi). Paimtiejie isztupėjo apie porą mėnesių ir paleisti dabar po kaucijoms. Priesz pat jų

paleidimą buvo tyrinėjimai ant vietos (Griszkabudije) ir Luksziuose; szaukė arti szimtą žmonių. Bylos dar nebuvo, taigi kas bus pakaltintas nežinia. Bet daug pakaltintų nebus, kaip rodos, kadangi, kaip iš snekų girdėt, visa pradžia tarp smarkių rinkimų pagimdyta Apanavicziaus (valsecziaus rasztininko). Jam prisieisia iszsikraustyt iš szio kraszto už tokį darbą. Apie tai sneka žmonės, o žemskių vyresnysis iš Griszkabudžio tikrai tvirtina, kad jau esant popiera nuo General-gubernatoriaus apie Apanavicziaus isztrėmimą, tiktai iki bylai da neiszpildoma.

Po tų rinkimų buvo neužilgio antri. Ant vaito aprinko Jaseviczių iš Sabijonų kaimo, o ant kandidato Jablonskį. Nėi Apanaviczia, nėi Urbanaviczia (buvęsis vaitas) negavo balso. Jokio truckszmo per sziuos rinkimus nebuvo, nes visi bijojo, kad nepatekt į cipe. Bet vos virszininkas iszvažiavo tuojaus ir vėl ermyderis kilo. Mat buvo tokių, kurie neužkentė Jablonskio ir jie tuojaus sutarė jį paszalint. Už ko užsikabyt greit atrado. Jablonskiui dar nesuėjo trys metai kaip apsiraszė ukę (pirma gyveneno jo tėvas), o yra tiesos, kad tur nors tris metus valdyt ukę ir daugiau kaip du arba nors du metu gyvent ant vietos. Na ir padavė skundą ant Jablonskio. Bet sziuom žygiu skundas nieko negiliao. Naumiesczio valdziai patiko Jablonskis ir jį užtvirtino. Su tuom visas valseczionių rupestis pasibaigė. O nauji valsecziaus ponai (rasztininką iš Kidulių valsecziaus atsiuntė) griebėsi už darbo. Sznekos iš rinkimo atsitikimų ir pradėjo apilt. Tiktai už trijų ar keturių sąvaiczių pareina iš pavieto zinia, kad kandidatas vaito (Jablonskis) atmetas, ant tos ir tos dienos tur valseczionys susirint kitą aprinkt

„kas czia? kas czia per iszmislas?“ — sneka valsecziaus ponai, sneka ir valseczionys. „Et, jeigu teip valdzia mus erzina, tegul pati ir apsirenka kas patinka, mes daugiau nerinksim ir ant uzsakytos dienos neisim“, — pasakė keli drąsesni ir kitus prie to prisikalbino. Na ir padarė savo. Ant uzsakytos dienos vos keli bailesni atėjo. „Vot buntovszcziki!“ — isztarė pavieto virszininkas ir nubaudė visus neatėjusius pinigiszka bauda; o susirinkimą paskyrė ant kitos dienos. „O kad juos tas ir tas, — keikia valseczionys ir ant prisakytos dienos skubinosi iš duszios, kad tik nepasivėlyt. Susirinko arti penki szimtai valseczionių. Isz Naumiesczio atvažiavo virszininko pagelbininkas, p. Azareviczia. Atsiputejęs kiek Azareviczia iš rasztinyczios ir klausia valseczionių: „ar jus zinot ko susirinkot?“ — „zinom, zinom“ — surinko valseczionys. „Tai ko, jeigu zinot?“ — klausia ir p. Azareviczia: „Rinkt kandidatą vaito“ — atsakė valseczionys. „Na tai gerai; ką jus rinksit?“ — „Urbanaviczzių, Urbanaviczzių!“ — suriko keli balsai. Nieko ant to nesakė Azareviczia ir, apsi-sukęs, įėjo į rasztinyczia. Po valandos iszeina ir klausia: „kas nenor Urbanavicziaus tegul pakelia kepures“. Sziuos zodzius gana negarsiai isztarė, teip, kad tolymesni visai negirdėjo. Delto ir kepurės tiktai kelios pakilo. „Aa!“ — tarė virszininkėlis ir skaito su pirsztų rodydams pakilusias kepures. „Vosem“ — isztarė suskaitęs — „znaczit vsie potiat“ — tarė vėl lyk atsidusdamas ir įėjo į rasztinyczies vidų. Po trumpos valandės iszėjo ir szaukdamas pravardėms liepė eit pasiraszyt ant protokolo nutarimo. Ir kaipi tyczia szaukė pirmiausia tuos, kurie Urbanavicziaus (per pirmus rinkimus) labiau neno-

rėjo. Bet atsisakyt negalėjo, nes vėl but galėjęs paskaityt už pasiprieszinimą valdziai ir vėl baust.

Teip pasibaigė tos dienos rinkimai, ir Urbanaviczia (buvęs pirmiau vaitu) gavo tiek balsų, kiek nei per vienus rinkimus nieks negavo. Jis jau cziasi dabar netik kandidatu, bet tikru vaitu, kadangi Jaseviczia lyg nor atsisakyt, o apie Urbanaviczijų pavieto virszininkas ketina paraszyt pas gubernatorių, kad jis pirmutinis metus savo tarnystos labai gerai iszpildė ir valsecionys tik dėlto per anuos rinkimus jį nerinko, kad juos sukurstė Apanaviczius.

Beje, dar sztai ką pasakysiu: pasibaigus rinkimams priejo prie Azarevicziaus koks ten dransuolis ir sako: „asz nenoriu Urbanavicziaus“. Azareviczia lyk nesuprasdams paklausė rasztininko ko tas žmogus nor. Czia jau stovėjo isz Rygiszkių kaimo Steponaitis, tas sznektelejo tam žmogleliui į ausį, kad „ponas naczelininkas“ liepiąs paszaukt žemskį; žmogelis iszsigando ir sprudo szalin, bijodamasi, kad nepagriebtų jį. Juokų buvo ne tikt valsezionims, bet ir „ponams“. Dėlko szie rinkimai buvo, nesunku, mą rodos, bus kožnam dasiprotėt. Tingintiems jieszkot szaltinio asz pasakysiu į ausį, kad „tai Urbanavicziaus darbas, kuris neturėjo kur dingt, kadangi visi jį pirsztais badė, kad ponavęs per tris metus, dabar vėl toks ubags (praszioks) kaip ir kiti“.

Sintautai, (Naumieszcio pav., Suv. gub.) Paskutinėse dienose Ruggjuczio žemskiai atvaziavo krėst szaudyklės pas Kramilių Skardupių kaimo. Kramilius buvo iszvažiavęs kur. Žemskiai patiko pirmiausiai mergaitę (dukterį Kramilians) apie 14 metų ir klausė kur tėvas deda szau-

dyklę. Mergaitė iszsigando, krito ant vietos, apmirė ir už kelių minutų buvo negyva. Žemskiai iszsigando, nedarė nei kratos ir iszvažiavo. Mergaitė jau turėjus, mat, nuomarij ir atsitikdavo apmirt jai, bet kad niekad iszgaszcio neturėjo teip didelio, apmirims greit pasibaigdavo. Vertėtu, rodos, Kramiliui pasiskusti, gal visokie valdzios szunias gautų prisakymą nelyst teip drąsiai pas žmones.

Politiszkos zínios

Amerika. Artinantės prezidento rinkimams, kandidatai ir partijos keliauja vieta isz vietos pertikrindami balsuotojus, kad juos iszrinkę turės teip gerai kaip dar niekados neturėję. Jeigu kandidatas arba partizantas užkliuva į prieszingą vietą tai prieszininkai isztaiso tokiam kaczių muziką ir kandidatas greicziausiai leidziasi tolyn.

Ant Pilipinų salų rodos niekadros tiek kareivių nezuvo nuo visokių ligų, kaip dabar. Praėjusę sanvaitę pasimirė net 30 kareivių; tarpe tų yra vienas prigėręs ir vienas užmusztas per draugą. Gen. McArthur buvo pagarsinęs, kad kanuolinis laivas „Villalobos“ su 51 kareiviu patekęs į rankas pilipiniczijų ant salutės Torrijas, bet admiralas Kempff isz Cavite dabar pranesza, kad tai netiesa esanti, tąją paskalą iszsimislyję tiktai Manilos laikrašzciai. Katro dabar teisybė, negalima zinoti, bet greitai gal buti, kad virszininkai susimokino atszaukti tajį pagarsinimą ir sugautus arba užmusztus kareivius numarinti ligomis, arba po keletą kas sanvaitę, kas nepadarys tokio didelio truckszmo ir kenkimo ant rinkimų republikoniszko prezidento McKinley. — Amerikonams patekęs pilipiniczijų rasztas, kuriame jie tikisi įgyti savvaldytę prie pagolbos de-

mokratų ir antiimperialistų, kurių skaitlius Suv. Valst. vis dauginasi.

Pietinė Aprika. Anglijos karės virszininkai pagarsino, kad karė su burais pabaigta jau, ir dalį kariaunos pasiuntė uamon. Tą darė dėlto, kad buvo po szonu rinkimai parlamento, kad laimėtu daugiau szalininkų, laikanczių valdzios pusę, kas ir pasisekė. Vienok pagarsinimas karės neužbaigė ir ji eina savo paprastu keliu. Nataliuje 140 burų pas De Jegers Drift užpuolė ant 60 angliszkių raitelių, lydinczių transportą, isz kurių tik 12 pabėgė; kas su kitais atsitiko, tai anglų virszininkai nezino. Pas Bultfontein vienas pulkas anglų užpuolė burus, bet po 3 valandų kovos anglai turėjo pasitraukti atėjus burams pagelbai. Pas Pan, Transvaaliuje, burai iszmetė vieną trukį isz rėlių, kur 5 anglai užmusti tapo o 19 suzeistų. Pietinėje dalyje Oranijos, apie Wepener vėl pasirodė burų pulkai, kuri krasztą anglai laikė jau užczystą nuo burų. Kad sugauti arba bent iszvaikyti burus, anglai turi grązinti kariauną isz Transvaaliaus, kadan gi tose apielinkėse visai ner kareivių. Bethlehem distrikte, Oranijoi, anglai atgal iszveržė nuo burų Nicholson kalnus, kuriuos burai buvo nuo anglų iszveržę. Mažų susimuszimų atsitinka kas diena, bet jie netur didelės svarbos. Anglai isz Transvaaliaus, kurie buvo pabėgę ar iszvaryti, gryžta dabar atgal ant savo farmų. Anglai pagarsino, kad viso burų turi sugavę į 16,000, skaitant ir pasidavusius.

Prezidentas Krugeris jau parkeliauja Europon; apsigyventi keta mieste Bruessel, Belgijoi.

Rytinė Azija. Europos vieszpatystės negal susitarti nieku budu, kaip daryti tary-

bas su Kinais. Ant Maskolijos recepto, kad iszskraustyti bent isz Pekino, ypatingai nepritarė Vokietija; ant Vokietijos recepto, kad Kinų valdzia iszduotu kaltininkus, visai neatsiliepė Anglija. Dabar Maskolija ir Prancuzija iszvien padarė vėl naują receptą, kuris užmano: Nubausti visus urėdninkus, kurie prisidėjo prie sukėlimo ir palaikymo maisztų, bet tasai nubaudimas turi buti Kinų valdzios atliktas, tiktai pasiuntiniai priziurės, kad kaltininkas ne per mažą baudą gautų; kad butu užginta kiniecziams neszioti ginklus kaip ir juos pirktisi isz kitur; užmokėti vieszpatystėms reikalaujamą sumą, kaipo atlyginimą už visus kasztus, ir įrengti Pekine stiprią sargybą dėl pasiuntinių, panaikinti Takų drutvietę ir laikyti atvirą kelią nuo pajurio į Pekiną. Ar ant tokio recepto visos vieszpatystės pristos, tuom tarpu nezina.

Kinų ciesorius atsiuntė Vokietijos ciesoriui telegramą, kuriame apgaili nužudymą pasiuntinio Kettler'io ir maldauja veikiausio įvedimo tvarkos. Vokietijos ciesorius atsakė, kad reikalaujās nubaudimo kaltininkų ir suteikimo paszalpos krikszcionims, kurie savo turėtų arba maitintojų neteko. Kad nuramdyti Europos besoczius, Kinų ciesorius paliepė suaresztavoti maisztininkų vadą knn. Tuan ir dar 6 kitus augsztus urėdninkus. Teip gal padarė, arba bent pagarsino, tik dėl nuramdymo vieszpaczių. Kun. Tuan ir kiti turėdami didelę įtekmę tarp gyventojų, vargei pasiduos tokiam suaresztavojimui galėdamas gana gintisi su savo prietarėjais.

Pietinėje dalyje Pekino 1700 vokieczijų susimuszė su maisztininkais, kur jų 40 užmuszė iszvaikė ir paskui kaimus, kur rado peilį ar kitokį ginklą, sudegino, o gyventojus nuzurdi-

jo. Vokiečių tame susimusime tik 4 sužeisti tapę. Į rytus nuo Tientsin vėl vokiečiai buvo išžėję jieszkoti maisztininkų ir atsimuszę į 8000 kiniečių, nuo kurių kuomi greičiausiai metėsi atgal. Laikraszcziai mena, kad Li Hung Chang sutraukęs tuos kareivius savo reikalų parėmimui, jeigu jam Europos kariauna norėtu periszkadas daryti pasiekime Pekino.

Maskoliai išsikraustė jau ir iš vasarinių cėsoriaus rūmų. Japoniečių vienas pulkas teipgi apleido Pekiną. Japonija ketanti pusę savo kariaunos gabenti namon iš Kinų.

Abelnai kalbama apie pakajų, bet kartu Kinai tiekiasi į karę, ypatingai prieš Vokietiją, ir iš visų szalių pranešama, kad renkami yra pulkai kariaunos.

Paryžiuje atsibuvo tarp-tautiszkas taikos kongresas, kur pasiuntiniai išpeikė Angliją už pavergimą Oranijos ir Transvaaliaus republikų, kuri atsisakė nuo pasidavimo nusprendimui tarptautiszkų sudzių. Teipgi nupeikė valdžias už skerdytes armėnų Turkijoi, kurios nėi kiek nesirupina apie užbėgimą tokioms barbarybėms. Apie Kinus kongresas nieko nenutarė. -- Vargiai kas paklausys tokio kongreso papeikimo, kadangi visoms vieszpatystėms ne tiesa bet tikti grobimas rupi.

Vokietijos socialistai ant savo metinio seimo mieste Mainz, nutarė, kad ateinancziuose rinkimuose pasiuntinių į Prusų karalystės seimą statyti savo kandidatus, kad ir karalystės seime turėtu žodį socialistai, kur iki sziol yra tik didesnė dalis konzervatyvų. — Ateinantį metą Vokietijos socialistų seimas bus mieste Luebeck.

Dalis darbu.

Ovensboro, Ky. Kasyklų Basket buvo sustrai-

kavę visi darbininkai, reikalaujami pripažinimo unijos, ką ir laimėjo.

Spring Valley, Ill. Darbai czion eina vidutiniai. Kompaniečni darbininkai už 8 val. darbo gauna \$2,10, o kalnakasiai po 76 ct. už toną. Iš kitur atvykę gal gauti darbą, bet neprigulintis prie unijos tur užsimokėti \$50,00 prisiraszymo, nes czion dirba vien unijonistai.

Columbia, Pa. Geležies liejinyczioje Susquehanna Iron & Steel Co. straikieriai skaitliuje 1600 nutarė pradėti dirbti, pristodami ant numazintų 25% algose.

Joliet, Ill. Geležies liejinycziose Illinois Steel Co. vėl pradėjo dirbti ir 700 darbininkų gavo darbą. — Po pataisų per 3 sanvaites vėl pradėjo dirbti Pressed Steel Car Co., kur gavo 500 darbininkų darbą. Dirba 16 val. ant dviejų laikų.

Pawtucket, R. I. American Yarn Co. verptuvėse sustraikavo 8500 verpėjų reikalaujami pakėlimo algų, kadangi straikieriai gaudavo po \$2,00 mažiaus ant sanvaitės, negu kitose verptuvėse.

Danville, Pa. Reading Iron Co. geležies liejinyczios sustraikavo visi darbininkai dėlei numaziavimo algų ant 25%. Iš simpatijos sustraikavo ir aplinkinių liejinyczijų darbininkai.

Sandy Hill, N. Y. Friction Pulley & Machine Works sustraikavo visi darbininkai dėlei priėmimo prie darbo neunijonistų darbininkų.

Norristown, Pa. Vietinėse geležies liejinycziose buvo sustraikavę visi darbininkai dėlei numaziavimo algų nuo \$4,40 ant \$3,40 už toną. Po 6 mėn. straiiko sugryžo prie darbo ant kompanijos paduotų sanlygų.

Pittsburg, Pa. 1500 Plumberių sustraikavo 115

darbaviečių, visi reikalaujami lygios algos ir 8 val. darbo laiko.

Dunkirk, N. Y. Firmos Hingston & Wells darbininkai prie išvadziavimo vandens dudomis sustraikavo, reikalaujami pakėlimo algų nuo \$1,52 ant \$2,00.

Victor, Co. Czion sustraikavo visi darbininkai aukso kasyklose, nes kompanijos pareikalavo, kad darbininkai persivilktu darbines drapanas ateinant ir namon einant po kompanijos akių, kad darbinėse drapanose neturėtu pasikavoję aukso dulkių.

Town of Grant, Ill. Darbavietės firmos Siemens & Halske tapę uždarytos ant nepaskirto laiko ir 900 darbininkų netėko darbo.

Wyomingo valstijos kasyklose esanti stoka kalnakasių. Iowa valstijoi teipgi stoka kalnakasių.

Straikas!

Kompanijos ant juok pagarsina kad pakelia 10% algas ir numazina prekę parako, bet jokių tarybų net su savo darbininkais apie tai nedarė ir straikieriai tokį pagarsinimą atmetė. Darbininkai laikosi tvirtai ir teip laikydamiesi iki galo straiką išzlaimės. Lattimer'e Pardee Coal Co. kasyklose dirbo ir Luzernės szerifas su pagelbininkais sergėjo kasyklas kaip ir darbininkus, bet nuėjus iš Hazletono 2000 darbininkų ryte, ir pareikalavus perstoti dirbti, pats szerifas paliepė kasyklų užveizėtojui sustabdyti visą darbą ir uždaryti kasyklas. Straikieriai užsilaiškė ramiai ir atsiekę savo mierį sugryžo atgal. Szerifas pamatė, kad prieš tokią daugybį straikierių neatsilaikys, pritarė jų reikalavimams.

Straikieriai laikosi visi to, kad kompanijos turi daryti tarybas su straiiko vadovais ir centraliszkos unijos virszinin-

kais, kas kompanijoms nemalonu; jos nieku budu nenori pripažinti unijos ir stengiasi visokiu budu tai suardyti, kadangi jom yra geriaus skriausti darbininkus nesusiorganizuojusius.

Uztikus netikėtai straikui, atsirado stoka anglių ir turėjo sustoti tuli pabirkai. Net geležinkelių kompanijos turėdamos savo kasyklas neteko anglių ir perka minksztaises anglys jau. Bet jeigu bus minksztosios anglys pargabenamos daugiau, tai sustraikuos ir minksztųjų anglių kalnakasiai.

Prez. Mitchell'is užmanė suszaukti kalnakasių konvenciją Scrantone, kur nutartu kaip laikytis.

Keliolikoje vietų kompanijos pagarsino, kad pradės dirbti, bet niekas neatėjo prie darbo.

Shamokine rusinų kun. Kostankievicz apgarsino, jeigu straikas nusitėstu tolyn ir straikieriai reikalautu pagelbos, tai jis užtrauks \$25,000 paskolės ant bažnyczios turto ir szelps rusinus straikierius. Kun. Kostankevicziaus paveikslą privalo pasekti visi kunigai.

Patys darbininkai mato dabar, kad vienybėje stiprybė ir pergale. Bet kokia jų spēkā butu tada, jeigu darbininkų visos organizacijos butu sykiu ir politiszkomis, kad darbininkai susiorganizavę stengtusi dalyvauti visokiucse rinkimuose urėdninkų, ir jie susiorganizavę visados iszrinktu savo kandidatus, o tada ir straikai daug greičiaus butu iszlosziami. Lai straikieriai unijonistai perstato szitą klausimą ant konvencijų, o be abejonės tas daug pagelbės greitesniam iszlaimėjimui straiiko. Dabar artinasi rinkimai prezidento, tai partijos gautu szauną smugį, jeigu darbininkai balsuotu už Socialiszką Darbo partiją.

Isz Amerikos.**\$10,000 atlyginimo.**

Kansas City, Mo. atsiliko akyva prova, kur darbininkas unijonistas laimėjo \$10,000 atlyginimo už tai, kad vienos spaustuvės kompanai atstatė jį nuo darbo dėlto, kad prigulėjo prie unijos ir galėjęs butu suorganizuoti kitus jų darbininkus, neunijonistus. Missouri valstijos įstatymai rodo, kad nėra valia pavaryti darbininką nuo darbo dėlto, jeigu priguli prie unijos. Darbininkai turi visur pasirūpinti kad išrinkti savo valdžią ir išleisti įstatymus, kur butu apginami jų pacijų reikalai o ne kapitalistų.

Ant nužudymo.

Frankfort, Ky. pasibaigė garsi prova dėl užsrovimo vašaroi demokratiszko gubernatoriaus Goebel'io per republikonus. Tulas Howard tapo iszrastas kaltu ir nuspręstas ant nužudymo.

Ne užkeñciaš kareivių.

New Haven, Conn. W. Carter'is nemokėdams \$1,00 ant valstijos kareivių užlaikymo tapo pasodintas į pavieto kalėjimą už tai. Tame tarpe jam pripuolė \$2000 nuo dėdės palaikų, ir prieteliai rodyjo jam, kad užmokėtu. Jisai nepaklausė jų ir atsakė, kad kariauna isz pamato yra bjauriausių daiktu ant svieto ir nieko neduos ant jos užlaikymo nors kalėjime sėdės kas zin kol. Girdi visi žmonės turi nieko neduoti ant tų galvažudžių užlaikymo, o tada nustos nekalbas gozimas kraujo.

Geraskunigas.

Dodgeville, Wis. nuo parapijos komiteto tapo apskūstas į sudą katalikiszkas kun. H. O'Brien už pasisavinimą \$1,500,00, kuriuos buvo surinkęs ant statymo naujos bažnyčios. Komitetas kunigu užsitikėjo, o tasai surinkęs ant bažnyčios

pinigus pasilaikė sau.

Mėnesio pagautas.

Canal Dover, Ohio K Burges, turintis 15 metų vaikiną, jam nuodseniai naktiimis miegodamas vaikszečiojantis, atsikėlė 3 val. ryte, apsirengė iszeiginiais rubais ir norėjo su trukiu važiuoti kitur. Atėjęs ant gelzkelio norėjo lipti į einantį trukį, kur tapo parmuštas ir nupjauta viena koja per ratas.

Vėl suokalbį ant McKinley.

Prezidentas McKinley buvo nuvažiavęs į savo gyvenimą, Canton, Ohio, kur italai anarchistai norėjo jį nužudyti. Kiek toji paskala teisinga, nėra jokių faktų apart padauginimo slaptos policijos aplink prezidentą.

Murinę sudegino.

Wetumpka, Ala. tapo sudegintas ant laužo gyvas murinas per baltveidžius už sužagimą vieno farmerio moteriszkes. Baltveidžiai nuožmiausių budu baudžia už tai murinus, bet ką patys iszdaro su murinėms, tai kas kam galvai. Muriniai galiausiai su baltveidžiais pradės lygiai elgtis.

Sumeskeriojo lavoną.

Arti Murrstown, N. J. ant ežero Sheedwell J. Anderson'as bemeszkeriodamas su meszkerė įkabino į skenduolės rubus ir isztraukė lavoną ant pavirszio vandens. Pamatęs kas per žuvis, suszaukė daugiau žmonių ir tada lavoną iszėmė. Skenduolė buvo Rita Schenck, turtingo miesczionies dukte, bėvusi įsimylėjusi į vieną jaunikį, kuris apsivedė su kita. Mergina negalėdama apsivesti, pasiskandino.

Dar 21 lavonas.

Po nelaimingo atsitikimo Galvestone, Texas, bevalant griuvėsius dar atrado 21 lavoną. Kiek viso žmonių pražuvo, dar nežinia, kadan-gi dar

nesurinktos zinios. Iszkada apskaitoma ant 20 milijonų dol. vien už medvilnę, kiek tapo plantacijose sunaikinta laike audros.

Ugnis.

Williamsport, Pa. sudegė didelis pabirkas avalinės, firmos J. Dayto & Co., kur iszkados pasidarė ant \$300,000.

Nelaimės.

Wichita, Kansas, pakalnėje College Hill nutruko strytkario užveržimo įtaisos, ir užsisukime iszlėkė isz rėlių ir nu puolė į upelį Chisholm. Isz 50 keleivių 30 tapo sužeistų.

Mount Pleasant, N. Y. ant gelzkelio Ulster & Delaware tapo trukio pagautas vežimas su 4 žmonėms, kur viens tapo užmuštas o 3 sužeisti.

Skriaudžiamu tautu reikaluose.

Užmanymą iszleisti tarp-tautiszką laikrasztį nuo susivienijusių tautų, kuriame būtų apkalbami jų vargai ir reikalavimai, kiekvienas tautietis turi paremti. Mokintieji rasztais, mažiaus mokinti ir nemokinti paaukavimais keletos centų iszleidimui tokio laikraszečio. Reprezentantais turėtu buti vien mokslingiausi lietuviai Amerikoje kaip ir Europoje. Redaktorium lietuviszkos dalies tinkamiausių butu p. Szernas, kaipo genjatiszkas lietuviszkas rasztininkas, gerai pažystantis Lietuvos reikalus, arba Dr. J. Szliupas. Bet pirmiausiai reikia rodininkų, kurie susitartu, susizinotu, su kitoms tautoms.

Isz mano pusės, pinigais szelpsiu tą reikalą, kaipo kiekvienas tautietis darbininkas. Kaip greitai toksai laikrasztis pasirodys, jeigu angliszkoje kalboje, tai asz prižadau tarp svetimtauczių surinkti 100 prenumeratorių, ir visi tie pinigai eitu ant lietuviszkos dalies. Visiems prie to prisi-

dedant, nebus sunku taji užmanymą įkūnyti.

*J. Naujokas.***Isz lietuviszku dirvu Amerikoje**

Lawrence, Mass. Skaitytojai jau zino, kad ezion užsidėjo knygynas vardan Dr. J. Basanavicziaus, ant kurio tai naudos buvo keliamas balius 29 Rugsėjo. Ant baliaus susirinko nemažai lietuvių, teipgi daugelis atvyko ir isz artymesniųjų miestelių. Pasi-linksminimas buvo labai gražus prie garsios muzikos bei lietuviszku dainų, kurios nevienam sugraudino szirdį. Iki sziol tautiečiai apie knygyną ir dainininkų draugystę, vardan Dr. V. Kurdirkos, girdėjo tiktai gerus garsus. Bet kaip priezodis sako, kad kelionė be nelaimės retai atsilieka, teip nusidavė ir su mumis.

Sanvaitę tam atgal lankėsi ezion kun. Gricius isz Bostono klausyti iszpažinties. Patyręs apie užsidėjimą knygyno ir dainorių draugystės pasiryžo mumis tame kenkti, atkalbinėdamas žmones per iszpažintį nei vienam neit ant baliaus, nei prigulėti prie abiejų draugyszių po bausme negavimo atleidimo nuodėmių. Girdi, tai vis bedieviszki užmanymai ir darbai, kurių katalikams remti, negalima. Laikraszečius skaityti liepė tiktai „Saulę“, „Kataliką“ ir „Bažnyczios Tarną“ nors pasenusį.

Nereik manyti kad Gricius nerado paklusnių verguczių! Ant jo paliepimo tuli bėgo į policiją, kad toji sustabdytų balių, nes balius esąs nekatalikų. Vienok Lawrence's, policija tai ne Pittstono, kad akla klausytu kunigo ir jo verguczių. Policija atsakė, kad balių gali kelt kas nori ir kada nori. Tulos merginos Griciaus įbaugintos pragaru ir velniais teipgi neatėjo ant baliaus. Gailu tų žmonių, ku-

rie klauso tokių Griciaus gandinimų, bet visuomenė tegul sprendžia apie žmogiszką ir doriszką vertybę tokio Griciaus su tokiais pamokinimais?

Po baliaus, ant rytojaus nedėlioje, buvo prakalbos svetainėje po No. 288 Essex str., kur susirinko lietuvių nedaug; mat pabugo Griciaus bau-bau. Pirmsėdis p. Szekis atvėrė susirinkimą paaiskindamas reikalą uždėjimo knygyno ir užkviētē kalbėtojus.

Pirmiausiai kalbėjo p. A. Ramanauckas isz Nashua, N. H. apie kėlimasi mūsų brolių isz nežinės miego ir pradėjimą darbuotiesi dėlei savės; ilgoje kalboje nurodė sunkų lietuvių likimą tėvynėje kaip ir Amerikoje, kur jie visokiu budu yra grāšinami nuo apsisizvietimo, kur turētu buti raginami.

P. Uzdavinis isz Haverhill, Mass. kalbėjo apie politiszką ir socialistiszką mūsų brolių darbavimasį.

K. Gediminas isz Bostono kalbėjo apie darbus Dr. J. Basanaviciaus, kuris neveizėdams savo silpnos sveikatos be nuolsio dirba dėl savo tėvynės. Aiszkino naudą isz knygyno bei apgailistavo dainininkų draugystę Dr. Kudirkos, nuo kurios atsitraukė nekuriuos draugės dėlei bauginimo mūsų tautiszkų vagių.

Ant galo kalbėjo V. Kaudas isz Newbridgeport, Mass. apie garbingumą mūsų lietuviszkų dainų, apie Nemuną, Viliją ir Szesupę, apie senovės budus. Smarkiai kritikojo darbus kunigijos ir tamsunų, kurie stabdo visokį pasikėlimą mūsų brolių apszvietime, kurie brangius tantos veikimus vadina bedieviszkais, patys varydami biznį vardan katalikystės veidmainiszkai, netikėdami į tą, ko mokina savo klausytojus. Ragino žmones neklausyti tokių melagių ir neprietelių tautos, bet susivienyti ir kovoti su jeis iszrodant jų veidmainiszkumą

žmonėms.

Susirinkusieji kalbėtojams dėkavojo gausiai plodami dėlnais. Vardan knygyno.

K. Gediminas.

Worcester, Mass. Rugsėjo 2 dieną buvo lietuviszko tamsuno kriksztynos, ant kurių pargabeno 19 bertainių (!!) alaus, paskui degtinės ir vyno dar. Prie tokios daugybės gėralų protas turėjo su visu apsvaigti ir svecziai isz linksmybės pradėjo musztis. Vieną gerai supylę iszmetė laukan, mislydami, kad jau negyvas, bet tasai szviežio oro užgavęs pradėjo spardyti ir kelti, tada paantrydami su dauzė galvą. Policija radusi aną dar truputį gyvą, pamislyjo kad girtas ir nugabėno į lakopą. Apsizūrėję paszaukė daktarą ir tas pasakė, kad kalinys nori miego; po dviejų valandų paszaukė kitą daktarą ir tas pasakė, kad po poros valandų kalinys mirs. Tada policija gabeno kalinį į ligonbutį, kuris 6 val. ryte numirė. Užmusztasis vadinosi Mikas Smith (perkreipta pravardė), paėjo isz Grodno gub., paliko paczią su trimis vaikais. Galvažudzius, Tamą Rubiką ir Antatą Vaszkėlį (Washchell), tuojaus sugavo, vieną czionpat, o kitą net jau Brooklyne. Abudu sėdi kalėjime ir laukia sudo, kurį gal palydėti giltinė.

Ar neverta, kad lietuviai numylētu blaivystę ir sergėtusi girtybės kaipo didžiausios nelaimės? Lietuvis.

New Britain, Conn. Dar Rugsėjo mėn. buvo atsilankęs czion agitatorius socialistiszkos darbininkų partijos, p. Ch. Krolle isz Providence, R. I. Ant susirinkimo, kur jisai kalbėjo, susirinko daugybė žmonių. Kalbėtojas nurodė, kad New Britain'e yra 1200 socialistų balsuotojų, prie kurių priguli visų czion gyvenanczių tautų ukėtai dar-

bininkai, prie kurių priguli nemažai ir lietuvių. Butu labai gerai, kad visi lietuviai darbininkai laike ateinanczių rinkimų atiduotu savo balsus vien už socialistiszką partiją darbininkų. Per iszrinkimą darbininkiszkos valdzios galėtumėm numesti kartą nuo savo sprando tąjį kapitalistiszką jungą, kuris mums yra iszgraužęs iki gyvo kaulo. Butu gerai, kad draugystės ir Ukėsusų kliubas nutartu ant savo susirinkimų, kad vienbalsiai visiems balsuoti už darbininkų partijos tikiētą. Darbininkas.

Sheboygan, Wis. Lietuvių czionai yra neperdaug; kad užsiimtu naudingais skaitymais, netenka matyti. Kalbinant prie skaitymo knygų arba laikraszczių atsako, kad nieko gero juose nėra.

V. Grabauckas.

Nashua, N. H. Po pagarsinimo, kad Lawrence's lietuvių rengia iszkilmingą balių ir prakalbas 29 Rugsėjo, pasiryžau ir tame dalyvauti. Apart kitų daiktų už viską geriausiai man patiko dainos. Už tai garbė Dr. V. Kudirkos dainininkų draugystei. Kaip tai gražu butu, kad ir kitose vitose susitvertu dainininkų draugystės ir tankiai butu dainuojama. Dainos ne vieną atitrauktu nuo karcziamos — tojo szaltinio visokių nelaimių.

J. J. Baleviczia.

New Britain, Conn. Mūsų mieste nekiek sumazėjo darbai, tulose vietose iszdirba 3-4 dienas per sanvaitę. Neesant apszviestesnių tautiecių lietuvių snaudžia po senovės. 30 Rugsėjo kun. Žebrius užsakė bažnyčioje, kad ant 7 Spalnio žmonės atsinesztu pinigų, nes busenti didelė kolekta ant naujos seminarijos Hartford'e, Conn. Girdi, kožnas turite duoti nors po dolerį, o pusę tai mažiausiai. Kaip tai gražu butų girdėti tokį paragini-

mą ant lietuviszkų reikalų? Svetimtaucziams turtų sukrovėme jau gana. Lietuvis.

Jersey City, N. J. Nors ir norėčiau ką gero pranesztį apie vietinius lietuvius, tačiau nieko tokio neturiu. Lietuviai geria ir lietuviszką karcziamą jau zinia nuo poros gatvių ateinant nuo jose riksmo. Apie laikraszczius ir knygas, o ir aukas tautos reikalams, nėra nei mislies. 10 Rugsėjo pas vieną karcziamnyką pradėjo loszti kaulukais isz pinigų, kur loszikai susipeszė ir paskiaus visus loszikus bei karcziamnyką nubugdino į szaltąją, kur visi užsimokėjo po \$25. Taigi aukos milžiniskos, bet policijai! Vieną kartą susirinkime perstacziiau kankintinių vargus ir raginau nors po penktuką sumesti, tai atsakė: „o-gi velnias jiems liepė skaityti lietuviszkus rasztus“.

Czion buvo susitvėrusi laisva draugystė vardan D. L. K. Vytauto, bet jos sanariai nesidaugino ir paskiaus tiems iszvažinėjus kitur, draugystė isznyko. T. M. D. kuopa teipgi silpnai stovi. Užkalbinus keltintą kad prigulētu, tai atsako, kad tą 60 ct. geriaus pragerti. Abelnai czion girtuoklystė viską užstoja. Teipgi czion yra ir keletas kliasistų, bet su jeis yra didesnė bėda, negu su nemokintu žmogum. Blaivys.

Springvalley, Ill. Kur nepažvelgsi, matai visokias tautas visokiais budais darbuojantės dėl savo gerovės. Kitos varo net smarkias lenktynes, kitos vėl atsilikę skubina si panokti pirmyn nuėjusias. Mūsų gi broliai lietuviai miegoję amzius, miega ir toliaus didesaėje daugumoje. Lietuvių darbuojancziusi ir szelpianczių savo tautos reikalus yra visai mažai, pagal abelną skaitlių. Žmogus arba tauta niekad os nestovi ant to paties

laipsnio; jei neina pirmyn, tai eina atgal, puola žemyn. Kad sulaikyti mūsų brolius nuoėjimo atgal, visi suprantanti ir matanti tai, lai stengiasi, lai pasidarbuoja, kad juos atkreipti pirmyn.

Czionai lietuvių yra į 600, prie gero sutarimo jie galėtu daug ką nuveikti, bet reik sa-kyti, kad jie miega tautiškai. Pirm poros metų susitvėre- czion „Lietuvos Susiv.“ draugystė su prakilniais mieriais, įsitaisė knygyną, bet nedauge- liui prie jos prigulint, ji negal atsiekti savo mierio. T. M. D. kuopa teipgi nuo senai jau nedaro susirinkimų, nei kny- gelės dar neįsadalintos. Kuo- pos pirmsėdžio pareiga butų, suszaukt susirinkimą ir ap- svarstyti draugystės reikalus, kaip tai daro kitos kuopos.

21 Rugsėjo isz Chicagos bu- vo atvažiavę czion žydai Co- hen ir Arloff organizuoti lie- tuvius į demokratišką kliubą, keletas ir prisiraszė. Bet pas- kui atėjus sumanesniems tau- tieciziams ir pamiškinus demo- kratų ir republikonų kapita- listišką si-temą, viskas suiro. Girtavimai ir loszimas korto- mis czion viską užima. Loszi kai gavę algas tol neina na- mon isz karcziamy, kol viską nepralozsia. Praėjusią san- vaite vieną lietuvis norėjo daug laimėti, tai pralozsė net \$75,00. Mat plynia atneszė kokį ten ulyczinį valkatą su visokioms laimėms, kurios ir isztraukė mūsų broliui tiek pinigų. Gailisi dabar, bet po laikui.

Parapijos reikalai, tai vieni vaidai be pertrukio. Pėžą reikėjo iszvyti, o dabar vėl tą patį reik daryt ir su Servetka. Pamoksluose plusta ant žmo- nių vadindamas juos mulais, nedaverkoms, bernais ir kiteip dar. 30 d. Rugsėjo buvo pa- rapijos susirinkimas, kur nu- tarė vienu ar kitu budu Ser- vetką ir iszvyti.

E.

Waterbury, Conn. Buvo, buvo ir dugnas iszpuvo. Pa- staram laikia pas mus apsi- reiszė suvis negeistinos nau- jienos. Klebonas užsimanė su- ardyt „Susivienyjimo“ kuopą, o sutvert sau naują, ant savo kurpalio „katalikišką“.

Kaip daugelyje vietų yra pagarsėjęs p. Grinius su Ge- novaitės teatrais, kurį mus klebonas parsitraukė už mo- kintoją ir draugia užtarytoją. P. Grinius supratęs kunigo reikalą, stojosi tvirtu kataliku su mieriu isz to pasinaudoti. Pirmiausiai p. G. ir kun. Sau- rusaitis prisiraszė prie nepri- gulmingo kliubo, tikėdamiesi ką nors isz to pasinaudoti, bet pamatę, kad kitų už nosies vadziot negalės, atsisakė nuo kliubo. Sutaręs su klebonu surengė teatrą ant savo nau- dos; mat žmonės mislys kad ant parapijos ir bus viskas ge- rai. Kada pasirodė apgarsi- nimai bet be nurodymo ant kokios naudos, kunigas isz sa- kyklos ragino žmones eit ant teatro, bet nesakė ant kokios naudos, tik pasakė „mus te- atro“. Žmonės matydami kad kun. su p. G. tik giszėta daro, suszaukė „Susiv.“ kuopos su- sirinkimą, ir nutarė daryt ba- lių trims dienoms pirma p. Griniaus teatro. Mieris ren- gimo baliaus buvo pagadyt G. biznį ir neduot apsigaut. Matydamas kunigas kad juod- viejų giszėftas nenusiseks, bu- sencio baliaus vakare iszsiun- tė vaikus mētyt antrą eilę savo teatro plakatus, ir įmokino vaikus rēkt, kad „szį vakarą baliaus nebus, atidėjo ant su- batos sykiu su teatru“. Tokis melagingas pagarsinimas dau- gelį žmonių sulaikė nuo ba- liaus. Ant tokio kunigo ir Griniaus pasielgimo, kaip „Susiv.“ kuopa, teip ir kiti sumanesni lietuviai įpyko, ir ant to pat vakaro, kada bus teatras, parengė antrą balių dėl sugadinimo kun. ir Gri- niaus giszėfto: Czion kunigėlis

perpyko, kad su isz dugno pa- semtu mokslu negalima tuos Dervinio rasztų prisiskaicziu- sius prigaut. Sulaukęs nedė- lios kun. užsakė „Susiv.“ kuo- pos susirinkimą be komiteto žinios. Ant susirinkimo visi tie, kaip jis vadina „Dervinio rasztų prisiskaicziusieji“ atė- jo, o jo iszrinktųjų tik „B. Tarno“ redaktorius p. Kups- tas, „garsus korespondentas“ „B. T.“ p. Kruszas, „N.“ Magdė ir kitos dvi asabos. Susirinkusieji reikalavo ati- daryt susirinkimą, o kuopos pirmsėdis atsisakė, kadangi jis neušzaukęs susirinkimo, tai ne jo reikalas atidaryt. Ku- nigas pamatė isz lauko, kad tiek prisirinko jo prieszų, lau- kė laukė ar neateis jo prita- rėjų. Nesulaukdamas prita- rėjų priverstas buvo eit į salę kad ir su drėbėdams. Įėjęs į salę apsidairė ir „oką?“ Kiti tuojaus ėmė reikalaut atidary- mo susirinkimo ir klaust, kaip jis be komiteto žinios galėjo suszaukt susirinkimą? Kun. valandą tylėjo, bet po ilgų reikalavimų priverstas buvo prisipažint, kad jis užszaukė susirinkimą dėl iszrinkimo ki- to komiteto, nes szis esąs ne- geras. Visi tam buvo prie- szingi, tik tai Magdė kėlė didžiausį ermyderį, iki tulas jos nenuramdė. Kad kitą komitetą nerinko, tai kunigas pasakė, „kad jis szia kuopą suardysęs, o susitversęs naują, nes jeigu baczkoj' buna pusė supuvusių obuolių, tai ir svei- kuosius sugadina“. Tulas pa- klausė katrie supuvę obuoliai? — Tie, ką „Dervinio rasztų prisiskaitė“. Tada tulas atsi- liepė, kad baczka sveikų obuolių ir nuo vieno supuvu- sio pagenda. Ant to kun. atsi- liepė: „tai asz esu supuvę“. Ant tu kun. žodžių visi ėmė delnais ploti. Toliaus kun. kalbėjo: „Kaip kitasyk „Su- siv.“ konstitucijoj' buvo žodis „katalikų“, tai buvo „Susiv.“ geras, bet dabar... (supuvę

obuoliai) kad ir rasziausi prie- jo, tai tik dėl viso ko. Ir teip susirinkimas nieko kito nenu- tarė, kaip tik už protestuot priesz tokį kunigo pasielgimą. Sulaukus nedėlios, klausom, kun. užsako, kad jau susitvė- rė dėl svarbių prieszasczių an- ra „Susiv.“ kuopą, esą, kurie norite isz senos kuopos atsis- kirt ir prie naujosios pristot, tai ant septynių vakare susi- rinkit į salę, ir po dievmaldys- tei uždavė net 3 poterius su- kalbėt už tuos „supuvusius obuolius“. Ant paskirtos va- landos susirinko vėl visi „su- puvėliai“ da pirma „sveikųjų“ norėdami neva prisirasztyt prie naujos kuopos. Už valandos pasirodė ant salės ir Magdė, kurios baltai raudonas veidas isz džiaugsmo tuojaus persi- mainė delto, kad tie visi supu- vėliai po karsztai maldai atsi- vertė ir kad stoji teip kun. paklusnais. Kunigui atėjus teipgi nekiteip pasirodė. No- rinczių prisirasztyt atėjo tik dvi moters ir viens vyras. Komitetas jau buvo sutvertas ir toks: Pirmsėdziu p. Grinius, dar iki szioliai nebuves „Su- siv.“ P. Grinius kaip prezi- dentas jau supuvusiems neda- vė balso, bet nabagas nusigan- do ir kuogreicziausiai apleido salę, paskui jį kunigas ir kiti jų szalininkai; liko salėje tik vieni supuvėliai ir po viskam.

Dabar kun. vaikszečioja po grinczias ir įkalba isztikemes- niems, kad esą szita Waterbu- ry'o kuopa visa bedieviszka, kad prigulinti prie Valnama- nių „Susiv.“ ir tt. Dabar asz tverju kuopą, kuri bus katali- kizska ir prigulės prie „Susiv.“ katalikiškko. Matote skaity- tojai dabar kun. Saurusaiczio to, ir taji skirstymą žmo- darbus, ne į savo reikalus. nių, lindimą. žmones ir Geri kunigai tatk. (Kur? Red.), vienyja tveria (ka kiekvieną kuopas ir ragin bent kokios prisirasztyti prie eziurint organizacijos, n. katali- but tautiszka a

bile labdaringa (!) Kad mus klebonui pagiri kitus kunigus, kurie nenuilstanciai darbuojasi ant tautiskos dirvos, tai tik kaktą suraukia kaip rusų krynę kramtydams; tuomi parodo ženklą savo neapykantos. Kad mus klebonas visus parapijonus paniekino atmetė, o pats nieko apie parapijos reikalus nesuprasdamas (?) kiekvieno daikto eina pas airių kunigus klaustis rodos, o kaip anie liepia, taip jis daro. Kad airiams rupi lietuvius paverst į airius, ir kas yra lietuviszka pamint po kójų, tas mums jau gana aiszku. Parapiją jau nugramzdino ant žemiausio laipsnio, dabar užsiėmė „Susiv.“ kuopą ardyt vien dėl savo asabiszko piktnuomio. Toki ardytojai pagal „Susiv.“ konstituciją turi but praszalintas isz „Susiv.“

*Kun. Brodis ir
Jokubas S.*

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Dutch Island, R. I. Į komitetą T. M. D. asz skiriu sziuos tautiecius: M. Palta naviczių, Naujoką, Olszewski ir Olszinską. Į liter. komitetą p. Szerną ir Dr. Szliupą. 50 ct. aukauju T. M. D. dėl suszelpimo studentų užrubežyje. Užmanymams, kaip suvienyti pavergtas tautas po svetimu jungu ir ikunyjimą Fondo liet. raszliavos, labai pritariu, ir szelpiu juos kaip iszgalėsiu ir kitus prie to raginsiu. *V. M. Sabonis.*

Ladd, Ill. Vietinė T. M. D. kuopa į centr. komitetą balsuoja už szias ypatas:

Preziden. — M. Paltanavicių isz Broad Brook, Conn.

Rasztininku — A. Lalį isz Chicago.

Kasierium — A. Olszewski isz Chicago.

Knygium — N. Olszinską, isz

Cleveland, Ohio.

Į literatizszką komitetą.

Dr. J. Szliupą — Scranton, Pa.

J. Naujoką — New York.

P. Mikolainį — Plymouth, Pa.

J. Jazavitas

Box 120 Ladd, Ill.

Kaip buvo praneszta Nr. 37 „Vienybės“, kad duosim į spaudą „Vanduo ant žemės po žeme ir virszuje žemės“, tai jau tapo paduota „Lietuvos“ spaustuvėn; spaudinsis 4500 egz. tokia jau kaip „Lenkai ir Lietuviai“. Kasztuos apie \$70,00, bus gatava už mėnesio laiko. Korekturą atlikti apsiėmė p. Szernas. Mums dar renkant centr. komitetą, reikia neatbutinai iszrinkti ir literatizszką komitetą. Asz nuo sa- nės skiriu sziuos tautiecius į literatizszką komitetą: Ig. J. Grieszių isz New York. A. Lalį isz Chicago, ir K. J. Senkų isz Waterbury, kaip tulos kuopos buvo kartą perstatę p. Szerną ir Dr. Szliupą, juodu nei viens neapsiima dėl per didelių savų užsiėmimų.

„Vienybė“ Nr. 35 ragina T. M. D. paaukauti keletą dol. Dr. V. Kudirkos antkapio. Tiesa, tas gerai, reikia mums rupintis apie pastatymą antkapio anam didvyriui, bet T. M. D. laiko už praktizszkesnį daiktą pastatyti tam tautieciai paminklą, iszleidziant jo Biografiją, isz ko bus paminklų kožnam, kam tik pateks ta knyga į ranką. Tokią Biografiją galės T. M. D. iszleisti tuojaus kaip greit bus rankrasztis tam parasztytas.

Beto, T. M. D. gali iszleisti Dr. V. Kudirkos paveikslą kuris puosztų grinczią kožno gero lietuvio. Antkapį rodos dėl a. a. Dr. V. Kudirkos pastatys ir pavieniai geros valios lietuviai bei jo geri draugai.

Pradėjęs raszyti apie T. M. D. reikalus, negaliu užtylėti ir apie Philadelphios T. M. D. kuopos užmanymą per 35 num. „Tėvynės“. Nekratinėsiu

sziuom kart visko, tik kas link suteikimo kun. A. Milukui garbės sąnarystės. Kodėlgi kuopa savo užmanymo nepadavė į organą „Vienybė“? Apie garbės sąnarystą kun. Miluko jau kartą buvo užbaigta ir kam isz naujo kelti taji klausimą ir su tuomi vėl naujus vaidus pakelti?

Sztai kokią naudą turi Draugystė isz kun. Miluko dovanos. Už prisiuntimą 60 egz. „Pajautos“, už kurias tai knygas T. M. D. savo kasztais turi nusiųsti 100 egz. „Pajautos“ į Europą? O kiek jeigos Dr. turėjo nuo kun. Miluko paaukautų knygų? Nusiuontimas 60 egz. pas T. M. D. knygų 80 ct., dar nusiuntimas į Plymouth'ą 100 egz. ant Dr. tės kasztų vėl 80 ct. Tai jau T. M. D. turėjo primokėti ant kun. Miluko aukos \$1,60, o nusiuntimas į Europą tojo 100 egz. kasztuos ir apie \$2,00 (sykiu su Nr. 4). Taigi labu Draugystėj turi kasztų \$3,60, o isz pavestų 60 egz. parduota tik 1 egz. už 25 ct. Pridėti dar reikia \$3,35. Ar tai ne- nauda Dr. tei padaryta? Kada isz pirsks nuo knygyneko likusius 59 egz., tai laukkim... o jau \$3,35 iszmokėta jokios žymės nepadarius. Europoje gavę „Pajautą“ zinos tik kun. Miluką, o ne T. M. D. Na ar negudrybė? Phila. kuopa dėl paminlo Dr. Kudirkos irgi rodos per daug skyrė \$500. Tiek T. M. D. neturi savo kasoje. T. M. D. sekretorius.

M. J. Damijonaitis.

955 J. Vedluga Chicago, -60

956 J. Grite „ -30

Glen Lyon & Wanamie, Pa. susitvėrė nauja T. M. D. kuopa, prisiraszė:

957 J. Anskis -60

958 J. Smėlstorius -60

959 Karal. Alvis -15

960 Agota Alvienė -15

Metinę užsimokėjo:

P. Sarpalius -60

Elzb. Sarpalienė -60

J. Lazauckas -60

Prie Lawrence, Mass. T. M.

D. kuopos prisiraszė naujai:

961 Pet. Aurila -60

962 Kasp. Westfield -60

963 Pet. Cziras -60

964 Ulijo. Akstinas -60

965 Pet. Bieliukas -60

966 M. Gaidys -60

967 Bar. Paseicziukė -60

968 Petr. Paseicziukė -60

969 Marė Pateckiutė -60

970 Step. Marinauckiutė -60

971 Vikt. Szimanaicziutė -60

972 Marc. Kaupiniutė -60

973 Palo. Akstiniutė -60

974 Kast. Andrulaicziutė -60

975 Alena Andrulaicziutė -60

976 Kata. Baronaicziutė -60

Thorp, Wis. susitvėrė naujai T. M. D. kuopa, prisiraszė:

977 J. Kiguolis -60

978 J. Kurtinaitis -60

979 J. Laibinis -60

980 M. Laibinis -60

981 Pr. Kurtinaitis -60

982 Jonas Kurtinaitis -60

983 M. Szneideris -30

984 Adol. Slavickas -60

Pr. Akroma -60

Lost Creek, Pa. užsimokėjo:

985 Kastė Betkauskienė -60

J. Betkauskas -60

J. Matulionis -60

T. M. Dr-tės Cent. sekr.

M. J. Damijonaitis.

„Vienybės“ N. 38. Waterbury'o Conn. kuopos nutarimuose, link permainymo T. M. D. organo, randu paminėta „kas norėtu žinoti priezastį szito užmanymo, tegul pasiklausia cent. sekr. p. Damijonaicziuo“. Nesuprantu ką p. J. Zeman- tauckas nori atsiekti? Jeigu Waterbury'o kuopa ką nutaria, tai asz turiu buti atsakyme? Ne! asz ir buvau ant to susirinkimo, ir buvo tas per kuopą nutarta, bet niekas nereikalavo, kad asz tame bu- cziiau atsakyme. Isz to pasirodo, kad tik pono kuopos se- kretoriaus sutverta fantazija, su kuria stengiasi pažemiati arba priesz visuomenę paduoti blogas mislis apie mano ypata, perstatydams „asz“. Tikuosi

kad Waterbury'o T. M. D. kuopa kitu kartu per laikraščių praneš tik tą, kas buna per kuopą nutarta, be pridėjimo pono Žemantausko ar kitų.

M. J. Damijonaitis.
Waterbury, Conn.

Susivienijimo reikaluose.

Artinantės Susiv. seimui vertėtu visoms kuopoms ir sanariams gerai pasimislyti ir gerus pasiuntinius, kurie per seimą sutvarkytu Susiv. reikalus. Pagal mano nuomonę reikalai yra iszkrypę šie: Susiv. organas „Tėvynė“ tarnauja ne Susiv. ir jo sanariams, bet tiktai asabiszkiems kunigų vaidams ir asabiszškai centr. komitetui. Sanarių rasztai ir nurodymai organe vietos neturi. Toliaus turi buti pakviestas Susiv. prezidentas per seimą iszsiteisinti už banitijimą S. Baltramiejaus draugystės isz Pittstono už surengimą prakalbų, bei globimą kun. Szedydzio, kuris savo despotizku pasielgiam apgėdino lietuvisus užgindamas jiems susirinkimus, sau ir ant galo už paskaitymą p. Baczkaucko Susiv. „garbės sanariu“. Organas „Tėvynė“ vos apsimoka iszleisti tokioje pakraipoje kaip dabar ir tiktai gaila tų kasztų jos iszleidimui. Kunigėliai nors ginasi, kad Susiv. neturi isztempę ant savo kurlalio, vienok laiko su visom keturiom, kad neisztraktu isz jų rankų.

Senas Susiv. Sanariys.

Lawrence, Mass. Ant Susivienijimo L. A. kuopos susirinkimo 16 Rugsėjo tapo pakeltas klausimas kas link Susiv. seimo ir organo „Tėvynės“. Tuli sanariai aiszkino, kad senoji mėnesinė „Tėvynė“ buvo bepusiszka ir tarnavo visuomenei, o dabartinė „Tėvynė“ nors iszleidžiama kas sanvaitė tarnauja tiktai asabiszkiems kunigų reikalams.

Dėlto mūsų kuopa protestuoja prieš tokį despotizką elgimąsi centr. komiteto, kur sanariai savo organe neturi balso. Jeigu „Tėvynė“ butų už kunigų kasztus iszleidžiama, mes nieko nesakytumėm, bet kada už Susivienijimo, tai ji turi ir tarnauti Susivienijimui ir jo sanariams.

Kuopos rasztininkas.

Isz Kinu.

Pekin'as 20 Ruggjucio 1900.

Czion nors trumpai paraszytiu kaip mes atkeliavome į Tarkų nutraukėme į Pekiną. Nuo Tientsin į Pekiną kelionė truko 10 dienų. Palikę Tientsin 4 dieną Ruggjucio turėjome su kiniečiais jau muszij; mes stovėjome kairiamjame sparne užpakalyje ir mus nesiekė szaudyklių kulkos, bet nuo kanuolių tai ir dantis atszipome. 5 amerikoniai užmuszti tapo o 12 suzeistų. Prysazyje buvo japonai ir maskoliai, kurių nemenkai liko klaksoti. 5 dieni vel nemekai tapo užmuszta japoniečių ir indiečių (isz angliszkių Indijų), 6 d. amerikoniai, andglai ir maskoliai užėjome ant 100,000 kiniečių, gulinczių grabėse su kanuolėmis net. Japonai, Vokiečiai ir prancuzai buvo pasirengę apsupti kiniečius ir visus gyvus paimti, bet nepasisekė. Su kiniečiais visai kitokia karė negu su pilipiniečiais. Laike 3 dienų karės, mano 14 pulko buvo 183 užmuszti ir suzeisti. Kol nuėjome į Pekiną, tai pakeliui palikome tiktai žemę ir vandenį; kurie kiniečiai nepabėgo, tapo nuzurdyti o jų gyvenimai sudeginti. 12 dieną atvykomė jau pas Pekino murus su daugybe kanuolių ir 13 d. nuo piet pradėjom bombarduoti Pekino murus, bet nieko negalėjom veikti, reikėjo mesti per murą į miestą granotas. Muras turi 40 pėdų augszczio, o 25 pėdų plozczio. 24 val. bombardavę iszkėlėme ant mu-

ry savo velukus. Mieste ciešoriszki rumai yra vel apvesti didžiu ir storu muru; duris reikėjo su kanuolėmis iszmuszti. 15 d. amerikoniai norėdami pasirodyti savo smarkumą iszmuszė trejas rumų muro duris, vienok ant maskolių paliepimo nustoti ir atsitraukti, turėjome klausyti. Dabar mes gulime graziame ciešoriszkae parke po gražiais medžiais, kur baltveidžio ir dar krikszczionies niekadros koja nebuvo buvusi. Mums tuom tarpu gerai, bet mą neiszzeina isz mislies nelaimingi kiniečiai, kurie gindami savo szalį ir tikyba neteko gyvaszių, nes yisus atėjusi civiliziuota kariauna užmuszė (o pats ar daug kiniečių nuszovei? R.), o kurie pasprudo, tai neturi ką valgyti, apsidengti nei pastogės. Kada ant svieto nustos tokios barbarybės atsikartoti? Dvi dienas buvo ir man nekas, turėjau pramisti tiktai su vandeniu. Mes lietuviai dar visi gyvi (keli esate? R.) esame. Kitą kart daugiau paraszysiu. Antanas Sujeta.

Naujos knygos.

Istoriszki pritikimai isz ukininkų gyvenimo Lietuvoje. Jų praeitė ir ateitė. Vilniuje 1899 m. Pysl. 64. Su žemlapiu.

Kaip jau pats užvardijimas knygos rodo, apraszyta yra beat isz dalies gyvenimas mūsų ukininkų Lietuvoje isz praeitės, kurie nesirupino o ir neiszmanė kuomi daugiausiai žemės įgyti, paskiaus kaip ponai atiminėjo sodzių žemes, nuo kurių paskui maskolių valdžia atėmusi padovanojo burliokams. Toliaus yra apraszyta dabartinė baudžiava dvaruose, kur baudžiauninkai dovanai per metų metus ponui dirba gaudami teip mažą algą, kad jos neužtenka nei ant vidutinio pragyvenimo. Autorius knygelės p. J. B. Erelis guodžiasi ant inteligencijos už apleidimą tųjų vargdienių, isz

kurių ponai Lietuvoje iszsiurbia per metus į 60,000,000 rublių, patys vos iszmisdami, nekartą supuvusiais javais. Ir kas turi daugiau kaip 200 desėtinų žemės, pervirszij yra nuo visuomenės iszplėszęs; dvarai paprastai turi po keliolika szimtų desėtinų žemės, o sodiečiai jau negalėdami smulkin-ti daugiau savo žemės, turi kraustyti į kitus pasvieczius.

Ant galo p. Erelis iszgiria labai Kanadą ir rodija tenai įgyti žemes. Vienok tasai pagyrimas yra per puikus. Geresnės vietos ir žemės yra senei užimtos jau, o kur duodamos dovanai, ten negalima gyventi dėlei didumo szalczio ir toumo geležinkelio. Knygutė verta perskaitymo.

Deutsch-litthauisches Vokabularium zusammengestellt von C. Moszeik, Prediger. Tilsit 1898 m. Pysl. 34.

Szitą knygelę p. Mažeika parupino dėlei vokiečių kunigų ir mokintojų norinczių pramokti lietuviszškai. Pirmia alfabetiszškai yra vokiszki žodžiai, paskui lietuviszki, viso į 2000 žodžių. Lietuvisz-kus tulus žodžius p. Mažeika paraszė pagal vokiszką raszybę, butent: vissur—visur, geležinnis—geležinis, iszpildymas—iszpdyimas, žillas žilas ir tt. Matyt kad p. M. lietuviszką kalbą yra jau pamirszęs ir nesilaikęs nei Kurszaiczio raszybos.

Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje. Paraszė A. Lietuvis ir N. N. Plymouth, Pa. Kasztai ir spauda „Vienybės Lietuvininkų“ 1900 m. Pysl. 58.

Szitoji knygelė pirmiaus talpinosi „Vienybėje“ ir dėlto jos turinį skaitytojai jau žino isz pirmiaus.

Atsakymai.

Darbininkui, New Britain, Conn. Apie laikraszczių vienybę ir rupestį apie darbininkų gerovę galima tiktai kalbėti, bet ne veikti. Tuli mu-

sų laikrasceziai yra iszleidzia-
mi nedël naudos lietuvystës ir
darbininkų, bet dėl apgynimo
asabiszkų reikalų iszleistojo
ir atlaikymo žmonių nuo pirm-
žengystės. Vieni tvirtina, kad
darbininkui, abelnai žmonėms,
yra reikalinga apszvieta, kiti-
gi tą patį perstato kaipo ken-
kiantį pikta daiktą. Kita vėl,
žmonės neskaito jiems patiems
naudingų rasztų. Prie parti-
jos darbininkai turētu laikytis
socialistiskos—darbininkisz-
kos. Republikoniszka arba
demokratizska partija darbi-
ninkų buvio nepagerins, nes
abi yra kapitalistiskos. No-
rint žmones patraukti, reik
juos prikalbėti prie skaitymo
darbininkiskų rasztų ir vie-
nyti juos į darbininkiskas
kuopas.

J. Tamulyniui, Scrantone.

Mes tikime, kad koresponden-
tas paraszė tai, ką kunigai yra
iszkalbėję ir dėlto patalpino-
me. Prakalbos buvo rengtos
vardan T. M. D., bet apie tai
kalbėjo tiktai kun. Daugirda,
kiti kun. nei nepaminėjo apie
T. M. D. Kad T. M. D. ne-
teks surinkti pinigai, kurie ta-
po surinkti pas duris, tai už tą
pinigų pasilaikytojas garbės
neužsipelnys.

*Pažystamui abiejų, Balti-
moreje.* Matyt, kad tarpe ju-
sų yra asabiszkas piktumas.
Kiteip butumei bent dėl red.
žinios savo adresą padėjęs.
Dėlto korespondencija nepa-
tilps.

Balandžiui, Pittstone. Ne-
reik nei atydos atkreipti ant
tų žmonių už tokį tvirtinimą.
Kad iszmanytu, tai teip nekal-
bėtu.

Bet tik andai dainą pergales griausminga
Traukdavo vaideles girdami perkuną
O paskui juos laimindavo Dievo kunai
Mus kareivių kunigs. Tasyk užsidėję
Szkaplierius į kovą drąsiai kiaurai ėjo.
Teip kas metą, kaip pavasaryj' paukszteliai
Pro mus traukė drąsus Lietuvos vaikeliai,
Bet ant galo viskas apie mus nutilo
Dainos vyrų, sznekos jau daugiau nekilo,
Nėjo jau daugiau pro mus svecziai papratę
Nėi bajorų, nėi vadų jau nieks nematė.
Ir po mum's daugiau szarvai jų netarszkejo...
Kur tie vyrai? Ar isz muszio neparejo?

Daug mes arzuolai Lietuvos esam matę
Kaip medžioti buvo ponai mus' papratę,
Rag's drąsių medėjų garsiai trimitavo,
Proszvaistoj' sus'ėję gėrė ir dainavo;
Žvėrys bėga, renkas vienuos tankumynuos,
Paskui juos drąsių medėjų greitos minios.
Kas tą žvėrį gaus arcziausiai prisivyti?
Kas pirmiausias gaus jam gyvastį nuskyti?
Suszvilpė vilyczios ir žvėris parkrito,
Tuo jį į vežimą vezt namon įrito,
Gryzdami vis juokias, szoka ir dainuoja
O trimimitos gražią dainą trimituoja...

Bet kodėl dabar aplinkui viskas tyli,
Ar-gi ponai mus medžioklę jau nemyli?
Ar Lietuvos ponai darbą tur kitoki,
Kad jau neina miszkan žvėrį muszt visoki?
Niekas žodį atsakyti neatvyko
Vėtros žiauriai puczia; arzuolai isznyko.

Sztai Lietuvoj' mūsų, mus szventoj' tėvynėj'
Miegti vyrai drąsus jos szaltoj' krutinėj';
Ant Lietuvos tamsus debesys bėgioja
O su jeisiais dvasios karžygių lakioja.
Ir sus'ėję mus szalies seni vaikeliai
Žiuri vis į savo gimtinę žemele.
Kas juos sveikys, kas isz veido juos pažintu?
Arba jie jie kur pažyrtamą matytų?
Sveikina juos Nemun's, tuos sveczius jis mylys
Ir priesz juos apgriautas galvas lenkia pylis;
Girios ir pažysta tuos sveczius senovės,
Su jeis kalba apie sentėvių geroves.

Isz visur.

Socialistai ant tarptautiszko
seimo dabar Paryžiuje nutarė
statyti kandidatus ant ministe-
rių, kur tiktai galima.

Romoje, Vatikane, isz po-
piežiaus kasos patogta tapo
360,000 lirų. Kardinolas Pam-
polla paliepė policijai, jei su-
rastu vagius, suaresztavoti.

Konstantinopylije, užėjo po-
licija ant didelio suokalbinin-
kų pulko ant sultono gyvasties.
Gen. Osman Pasza pabėgęs į
Prancuziją. Daugelis augsztų
urėdninkų tapo suaresztavota.

Hamburge, sudegė krautuė
javų, prigulinti Robertsonui,
kur pasidarė iszkados į milijo-
ną markių.

ARŽUOLAI.

Lenkiskzakai paraszė Czeslovas. — Vertė P. Sakupasaka.

Ant kuprų kalnų Lietuvos girios snaudžia
Darganos per arzuolų szakas vis gaudžia
Ir migla pusnyų krutines jų dengia
Tartum senelius ką nieko neįstengia
Rengėsi maryti. Vėjas szaltas sziaurės
Senių galvas purto, rodos sako žiauriai:
„Oi jums dainą szermenų asz padainuosiu,
„Oi su noru per jus stypą trimituosiu!“
Snigó sukuriai po arzuolus lakioja
O juos nesza vėtros neiszpasakytos,
Pesza arzuolų lapus, ką dą kabojo.
Kelia arzuols galvą, vėtrų apdaužytą
Žiur' į dangų, debesius tamsius, baisingus
Ir užtraukė dainas graudžiai iszkilmingas:
„Smarkus vėjai, puskite kuo nuo smarkiausiai
Nes ant žemės norim gulti kuo greicziausiai,
Laikas gyvastį užbaigt, suakmenėti
Jog neateis po mum's jau niekas pasilsėti.
Mus jaunystė dingo, kaip sapnų bėgimas
Oi sunku gyventi vien tik atminimais!
O jų daug mes turim arzuolai Lietuvos!
Pro mus ėjo milžinų nesykį kruvos,
Algirdžio okriai. Isz mūsų arzuolynų
Jau nesyki czerszkė' atbalsiai musztynių,
Sudurtinės cziön po kalnus mus leliojo,
Kada vyrai drąsus isz Griunvaldo jojo,
Isz Chocimo, isz Kircholmo prieszus pėrę
Ir po mums drutinos, bėrus žirgus szėrė.
Vyrai visad buvo drąsus ir doringi,

Mythai, pasakos ir legendos

Ziamaioziu.

Surinkti ir isleisti per D-ra Edm. Veckenstedta
vyresnyji senoviszku kalbu mokytoja prie Nikalojaus
gymnazijos Liepojuje (Kursze).

Lietuwiszkaizszguldė J. Szliupas, M. D.

(Tasa.)

97. Keliu Velnias.

1. Keliu Velnias nekados nepasirodo ant kelio, prie kurio stovi kryzius.

2. Viena vakara vaziavo vienas buras į Darbenus. Pakeiui jis susitiko su vyreliu, kurs ano praszė-i, kad jį prisiimtu į vezimą. Buras ant to sutiko. Bet vos vyrelis įsėdo į vezimą, tai arkliai neįstengė daugiau nasztą patraukti. Tad buras išsitraukė savo kryzių ir meldėsi. Tulyd vyrelis buvo pragaiszės.

3. Viena vakara, tai buvo viduziemyje, vaziavo vienas vyriszkiš isz Telszių į Plunge. Jis turėjo vaziūti per miszka. Tad atsitiko, kad jis miszke užtiko mergina, kurią jis pakvietė, kad sėstusi pas jį į vezimą. Mergina išpildė pakvietimą, bet vyriszkiš negalėjo jokiu budu ją įkalbinti. Vyriszkiš norėjo mergina, jeigu jau ne įžadinti, tai nors prajūkinti, ir todėl jis pakuteno jai padą. Bet kaip jis persigando, kada aūt kojios jis pajautė nagą karvės. Toje akimirkoje atsitiko, kad mergina tris-yk rankomis suplojo, garsiai nusijūkė, taip jūg miszke atsigarsėjo, ir potam pragaiszo. Tai-gi buras buvo Keliu Velnią turėjęs ant vežimo.

4. Viena vasaros naktį vaziavo vienas buras per miszka linkon savo gimtinės kaimo. Tadėjo keliu vyriszkiš, toks liesas bei plonas, kad buras smarkiai persigando. Vyriszkiš praszėsi buro, kad anam pavelytu ant vežimo su juomi vaziūti. Tacziaus buras nepavelino, bet ramiai toliaus sav vaziavo. Umai vežimas persivertė ant szono. Buras nulipo pasiziurėti, kas buvo atsitikę su vežimu; bet jis nerado nėko įpatingo. Kada jis vėl buvo įsilipęs į vezimą, arklys prie tojo buvo dingęs: ans tulame atstokume stovėjo ir žvengė, pririsztas budamas prie medzio. Buras atsiriszo arkli ir vėl tajį pasikinkė. Bet vos jis buvo trumpą galą pavaziavęs, tai jis išvydo tiek daug sniego gulint ant kelio, kad jis pabugo, bau jis tame nenugrims su vežimu. Jam nekās nepasiliko, kaip ramiai apsisototi miszke, iki patekant saulei. Tam įvykus, jis pamatė, kad tas viskas yra buvę akių monai. Tai-gi Keliu Velnias buvo jau tą jeibį iszkirtęs.

5. Viena vakara vaziavo vienas buras per miszka. Umai stovėjo baltas szū priesz jo arklius. Buras suniukė ant szuns, kad tajį szalin nubaidyti, tacziaus szū ramiai stovėjo ant vietos. Tad buras paragino arklius ir vežimas vaziavo tiesiok virszun ant szuns. Bet vos vežimas buvo per szunį pervaziavęs, kaip tasai, iszžiodinēs nasrus, sekė paskui vezimą; szū kas valandą augo vis didyn ir veikiai buvo pasiekęs neapraszomą augsztumą. Toje valandoje buras su savo vežimu buvo pasiekęs kryzių, stovintį pakelėje; tulyd buvo szū pragaiszės.

6. Ant Velnio akmens pas Mesuczius vakarais liūbi Vel-

nias sėdėti ir ten pasilikti, iki gaidys pragysta. Tasai-gi Velnias nėra tikras, bet tai Keliu Velnias, kuriam smagu, jeigu žmonėms padaro visokias klastas. Tą juk vienas buras patyrė, vaziūdamas vieną vakara pro szalį to akmens. Vos mat jis buvo pro szalį akmens pravaziavęs, kaip sztai jo arklys neteko vūdegos. Nežiurint į tai, buras norėjo toliaus vaziūti, bet jis negalėjo isz vietos krustelti, nės umai vežimas neteko vieno tekiniio. Už valandėlės tekiniš vėl atsirado prie vežimo, bet dabar nulužo aszis. Potam arklys neteko ausių ir galiaus net kojų. Tad buras paliovė mislyjės toliaus bevaziūti. Galiaus pradėjo auszti ir vežimas bei arklys pasirodė suvis neįzeistais. Nudziugęs buras norėjo szalin isz ten vaziūti, bet umai užszoko jam ant nugaros skrynutė ir prispaudė jį bjauriai. Galiaus buras iszgirdo gaidį giedant. Tūjaus dingo skrynutė ir buras galėjo be painių vaziūti namon.

7. Viena vakara norėjo viens buras vaziūti isz Kretingos į Kartena. Vos vežimas buvo pasijudinęs, kaip ans išvydo jame didelį akmenį dribsant, ir nežinojo, kaip jis ten buvo patekęs. Akmū buvo toks sunkus, jūg buras neįstengė nū vežimo nuversti, o net arkliai nevaliojo vezimą patraukti. Akmū jau gulėjo gerą valandą ant vežimo ir privertė burą susilaikyti ant vietos: tad umai išsikuszo dvi rankos ir nuvertė akmenį. Dabar buras vaziavo tolyn. Bet jis nebuvo dar ilgai vaziavęs, kaip nulužo aszis. Kad buras paziūrėjo į nuluzusią aszį, ji umai vėl isztisa buvo ir buras galėjo toliaus vaziūti. Tad isz umo arkliai neteko savų vūdegų, potam kojų, galiaus jie buvo visiszkaizsz pragaiszė ir ant jų vietos ozys traukė vezimą iki netoli Kartenos. Tūmi tarpu buvo rytmetis užstojęs; dabar-gi buras patėmyjo ant savo iszgąszcio, kad jis dar su vis artymais Kretingos teb'ėszas, tacziaus vežimas ir arkliai buvo geroj tvarkoje. Tad buras žinojo, kad tai Keliu Velnias buvo anam iszkirtęs klastą.

8. Viena vakara du buru vaziavo su tuszcziu vežimu ramiai savo keliu. Umai vežimas taip pasunko, kad arkliai su vargu bepatraukė, ir kada burai žvalgė-i priezasties, jie išvydo, kad, nors jų vežimas buvo tuszczias buvęs, tulas rutulys tai nū vežimo nusirito, tai ant jo antsirito. Potam rutulys su sykiu pradėjo sznypszi. Tad buras ėmė rutulį tvoti su botagu: toje pat valandoje gyvatė nuszoko nū vežimo ir įlindo į žiamę.

9. Viena vakara vaziavo vienas buras per miszka. Tad jis pamatė skersai kelią begulintį nukirstą medį. Jis užkėlė medį ant vežimo ir vaziavo toliaus. Bet nūlat vežimas svartsėsi tai į vieną, tai į kitą pusę, potam tekiniai vienas po kitam nupūlė, ir kad buras vaziavo pro szalį szventoriaus, medis buvo rods dingęs, bet tulas pavidalas jūkdamasi nulėkė nū vežimo; buras dabar patėmyjo, kad jis besėdįs ant žiamės ir belaikās vadzias arkliū rankose: o szitie szūliais bėgo szalin. Na-gi burui nėko daugiau neliko, kaip vienam savo keliu eiti namon ir gulti į patalą.

Ant rytojaus buras iszėjo jieszkoti arkliū ir vežimo. Arkliai ramiai sav stovėjo arklidėje, vežimas karojo ant virszunės bažnytinio bokszto, bet be tekiniū, nės tiejie tekszojo ant kelio ne per toli nū szventoriaus. Tad buras patėmyjo, kad jis buvo turėjęs Keliu Velnią savame vežime.

10. Viena dieną vaziavo vienas buras netolymais Kretingos per miszka. Umai jis patėmyjo ant kelio verszi. Buras iszlipo isz vežimo, suriszzo versziūi kojias ir įkėlė į vezimą. Bet

vos jis buvo pavaziavęs trumpą galą, tai verszis sudraskė sziurus, nuszoko nū vežimo ir nubėgo sav. Prieg tam dar taip subliuvo, lyg kad gaidys giedotu.

Po tulo laiko kitas buras vaziavo tūmi pacziu keliu. Jis taip-gi pamatė verszį, suriszo ir įkėlė į savo vežimą. Bet jis nebuvo dar toli nuvaziavęs, kaip verszis sudraskė sziurus, pasivertė į pauksztį ir kakaryksėdamas nutupė ant artymo medžio. Buras iszsigandęs nuszoko nū vežimo, nubėgo pas medsargį ir papasakojo tam viską. Medsargis nutarė su penketu vyrų eiti medžioti verszio. Bet nepasisekė penketui vyrų pamatyti verszį. Tulą laiką potam pasitaikė medsargiui vienam eiti per miszką. Tad jis umai pamatė verszį, prisitaikino iszszovė į jį. Rods kulka pataikė, bet pasprudo nū verszio szalin, kurs kaip gaidys giedodamas ramiai nuėjo savu keliu.

Tad medsargis patėmyjo, kad jis esąs szovęs į Kelių Velnią ir greitai bėgo szalin.

11. Vieną vakarą moteris vieno buro buvo palaužusi sav koją. Tulid buras vaziavo į miestą, parsivežti gydytoją. Pakeliui atsitiko, kad arkliai umai neb'istengė toliaus patraukti vežimą. Buras apsižvalgė, kas esą pasidarę. Tad jis pamatė savam vežime didelį, pilną maiszą, kurio jis nebuvo įsidėjęs. Maiszą spaudant, įturys jo buvo minksztas, lyg kad koszė jame butu. Buras stengė-i maiszą laukan iszmesti, ir galiaus jam tai nusisekė. Bet vos tai buvo pasidarę, kaip maiszas jau vėl gulėjo ant jo vežimo, ir vėl arkliai neįstengė vežimą nei isz vietos patraukti. Taip buras turėjo per isztisą naktį kankintiesi su maiszu. Tiktai ausztant maiszas pragaiszo ir buras galiėjo ramiai toliaus vaziuoti.

12. Vieną vakarą jojo vienas buras keliu isz Kartenos į Kretingą. Umai jis patėmyjo, kad jir nebsėdi ant savo arklio, bet ant ozio joja per orą. Rytui szvintant, buras vėl buvo ant savo arklio, tacziaus toje pat vietoje, nū kurios jis buvo pasikėles ant ozio į orą.

13. Vieną vakarąėjo viena moteriszke isz Kretingos į Darbėnus. Einant jai ramiai keliu, umai užszoko jai skrynūtė ant nugaros; po nekurios valandos skrynūtė girgzėdama ir szvilpdama lėkė į augsztą. Moteriszkeėjo rami toliaus. Umai ji pajuto verszį ant savo nugaros. Gyvulus taip spaudė moteriszkę, kad ji toliaus neįstengė paeiti. Ji atsisėdo ir verkė ir dusavo savo bėdoje. Vienas garsus atdusys isz netyčių nusidavė lyg giedojimas gaidžio. Toje pat akimirkoje moteriszke buvo atvalninta nū nasztos, ir Kelių Velnias nulėkė szalin.

14. Kad vienas buras ketino vieną vakarą namon vaziuoti, jis negalėjo, nes tai gulėjo sunkus akmū ant jo vežimo, kurio jis neįstengė nuversti, tai szū, kurs nežiurint į plėgas nesitraukė szalin nū vežimo, jis gulėjo lyg negyvas ir prieg tam toks buvo sunkus, kad arkliai negalėjo vežimą patraukti. Buras buvo jau atsidavęs savo likimui ir ketino naktį perleisti ant vežimo. Kad jis dar sykį paziurėjo į szunį, ano vietoje gulėjo vilkas su didelėm žerincziom akim. Galiaus rytasszvisiti pradėjo: tad vilkas, balsiai kaukdamas, nulėkė szalin per orą. Nugis buras patėmyjo, kad Kelių Velnias jam buvo iszkirtęs jeibį.

15. Vieną vakarą vaziavo vienas buras isz Darbėnų į Salantus. Umai jo arklys pargriuvo ir pasiliko begulįs lyg isztiktas paralyziaus. Buras isz pradžių mislyjo, kad arklys ap-

tingo ir pliekė jį už tai skaudžiai; bet kada jis persitikrino, kad arklys negalėjo atsikelti, jis paliovė muszės. Rytui ausztant, buras umai pamatė, kad jūdas pavidalas isz po arklio nulėkė szalin. Tūjau arklys atsistojo ir buras galėjo vaziuoti toliaus. Tad buras susiprato, kad Kelių Velnias jam buvo kląstą iszkirtęs.

98. Medinis Ozys¹⁾.

1. Medinis Ozys arba Medinis Velnias vaikszcioja kartais kaipo vyriszkis ar moteriszke, kartais-gi kaipo ozys arba ožka. Jis gyvena miszke lindynėje po žiame. Lindynė atsidaro ar užsiveria pati isz savęs, kada Medinis Ozys įeina arba iszeina. Norint nū jo miszke atsiginti, reikia sudėti skritulį isz laukinių obūlių, kriauszių arba rieszutų ir į taji įsistoti. Tada reikia žvakę užsiziebtį. Padarius tą visą, Medinis Ozys neturi jokios galybės ant žmogaus.

2. Po miszką ir po laukus vaikszcioja dvasė, kuri žmonių klausinėja apie žiamdarbystą ir apie glomonėjimą miszko. Jeigu paklaustasai dūda tinkamą atsakymą, tai dvasė dūda jam medūgalį ar kiek žiamų. O medis ir žiamės, žmogui namon parėjus, yra persimainę į auksą ar sidabrą.

Bet jeigu žmogus negerai atsakęs yra, tad dvasė persimaino į ožį arba į ožką, užszoka užklaustamjam ant nugaros ir priverczia savę taip ilgai neszioti, iki žmogus sukrinta ant žiamės be kvapo. Todėl tą dvasę vadino Mediniu Oziu.

3. Pamaczius lauke ar miszke ožį arba ožką, reikia satogotiesi, kad negadintum medžių ar nemindžiotum javų. Mat gali lengviau atsitikti, kad tūmi gyvuliu yra Medinis Ozys. Tasai Medinis Ozys sergsti laukus ir miszkus ir koroja prasi-kaltėlius.

4. Kas kryžių nesziojasi, tam Medinis Ozys negali nėko kenkti.

99. Velnias, Szetonas.

1. Žiamėje randasi didelis urvas, kuriame Velnias vieszpatauja.

2. Norint pamatyti Velnią, reikia paimti katę, jūdą ant viso kuno. Taip-gi motyna ir senutė tos katės turi buti suvis jūdos buvusios. Tą jūdą katę reikia užmuszti ir potam sudeginti. Pelenus sudegusios katės reikia supilti į kiaurą lazdą ir tą potam užkimszti. Jeigu su ta lazda aplink savę padarysi skritulį ir priegtam isztarsi žodžius: „Ateik Velne, asz nesibijau“, tai Velnias ateis. Bet ans negali žmogui mažiausios blėdies padaryti, jeigu pasiliksi skritulyje, nes anam nevalė į taji įsiskverbti.

3. Ant didžiojo akmens, kurs dribso tarpe Plungės ir Telszių, žmonės yra tankiai matę Velnią sėdint.

4. Netolymais Kalvarijos stovi medis vienas patš lauke. Pasakoja, kad Velniui gėbi aplink szitą medį szokius szokti ir tai kožną subatos popietę.

5. Pas apaczią skardaus kalno pas Papilę guli palaidoti pasiskandinę savžudės ir kiti nusidėjėliai. Sako, kad jie apie vidurnaktį iszlipą isz savo grabų; drauge su Velniu ant kalno trankosi ir priegtam kukauja bei rėkauja.

1) vok. Feldgeist, Waldgeist, Waldteufel (Nesselmann).

(Toliaus bus)

Vokietijai nors yra priverstinas lankymas pradinių mokyklų iki 14 metų, tai taciaus 544,283 vaikų iki 14 metų dirba visokiuose fabrikuose.

Paryžiuje prapuolė Indijų karaliuko sunus, kuris sykiu su tėvu atvažiavo ant parodos. Prapuolusyji surado mieste Bruessel, Belgijoi.

Gniezne, Vokietijai, akuzierka Dajevskienė tapo nubaušta su 6 mėn. kalėjimo už tai, kad laike palago vionos karsztine serganczios moteriszkės, kurią ji apžiurėjo, nuėjo pas kitą ir užkrėtė ligą, kuri nuo to ir numirė.

Krokavoje, su daleidimu vyskupo Solockio, kun. Jonas Siedlickis, jezuitas ir pabri-

Del visu žinios.

Pittsburgo lietuviszka Social-Darbininkiszka kuopa rengia puikų balių ir prakalbas ant panedėlio 29 Spalinio, ant *Odd-Fellows Hall*, kamapas 18 ir Sarah gatvių S. S. Įženga vyrams 25 ct., o moterims ir merginoms dovanai.

Ant to tai laiko atsilankys ezion ir Dr. J. Szliupas su agitacija. Priesz tai, nedėlioje 28 Spalinio, prasidės prakalbos Liet. Knygyno kambariuose ant 6 valandos vakare ir tęsis iki velybų vakarui. Panedėlyje, 29 Spalinio, Dr. Szliupas laikys prakalbą pirm baliaus, kuris prasidės 7 val. vakare. Pertrukiuose baliaus bus dainuojamos darbininkiszkos dainos. Baliaus pelnas bus apverstas ant paplatinimo lietuviszkos literaturos.

Ant tos linksmos zobovos bei pasiklausymo prakalbų meilingai užpraszo.

Administracija.

Vagis.

Neseniai pas mus atvažiavo isz Mahanoy City, Pa. Kazys

Pilkioniukas, paeinantis isz Alovės parapijos, Trakų pav., Vilniaus gub. Pas mus jisai apsibuvo ir pirmą nakt pernakvojęs, ant rytojaus visiems iszėjus prie darbo, pavogė \$20 vieno pavargusio senuko ir isztraukė toliaus. Tojo senuko ta \$20 buyo visas turtas ir dabar anas neturi kuomi misti nei gauna darba pagal savo spēkas. Kas žinotu apie tojo vagiliaus užsilaikymą, teiks praneszti.

P. Kvietkauckas,
10 Quincygamond Block
Worcester, Mass.

Didelis lietuviszkas PABRIKAS SKRYBELIU!

Dirbu Skrybėles kietas ir minksztas visokių spalvų, geriausia proga dėl lietuviszkų sztonykų kad parduodu tuzinais in sztorus ir ant geriausių iszlygų. Jeigu norit turėti savo krautuvėse geras skrybėles dėl savo kostumerių tai kreipkitės pas:

E. T. Bloom'a
55 McChesney st.
ORANGE N. J.

Kiekvienas žmogus turi ta perskaityti.

Paprastimu amerikonszka daktarų pirmians buvo, sinuti tokius ligonius, kurie sirgo sunkiomis ligomis, kurios nebuvo galima iszgydyti, Europon. Dėlto keletas praktinių daktarų isz Europos szitime mieste įtaisė gydymo įstatutą gydymui nuo visokių ligų vyrus, moteris ir vaikus, ir viena kurie prie jų kreipsis.

Dėlto visi vyrai kenčiantis slaptos ligas, paeinanczias isz jaunystės iszdykumo arba ir vėlesnio laiko, atsidave girtuokijetel, peršidribė nustipė, netinkanti szeimynėzkam gyvenimui ir darbul kenčiantis galvos skaudėjimā, užmirszimā, ausų skaudėjimā, nosies burnos, krutinės, plaučių, kepenų ir inketų, netekimas skonio, dieglius, reumatizma, muszlimā szirdies, nosies plantį, skilvito arba puslės užsienėjuses ligas, mėszlungį lezelveržimā viderių, išzmėtymus ant kuno, visi tokie ligoniai turi pasirodavyti specialisto taife nistitute, kuris buvo daktaru urėdiezkų ir kareiviszkų ir įgijo viso svieto pagyrą gydyme vyriszko ligų.

Daktaras, kuris gydo moteriszkas ligas tai neturi kito sau lygaus tame darbe, dėlto gi visos moters nerandanczios pagalbos kitur, turi kuogrelcziausiel prie jo kreiptis.

Je gydo su negirdėta paeckme sunkiausias ligas visokių kliauz žmonių.

Vaikus kuogrelcziausiel iszgydo isz bile kokios ligos.

Tokie kurie patys negal ateiti į tajį Institutā, turi raezyti, telegrapuotl arba telefonuoti „Monroe 1116“ o daktaras juos aplankys.

Kad susipažinti su publika, yra paskaitomos mažiausios prekės, kokias tik ima kiti daktarai.

Ypatos toliaus gyvenanczios, kurios apraszys savo ligā, gaus gydyles su atsakymu ant pirmųjų kelių dienų DOVANAI. Adresuokite:

Cosmopolitan Medical Institute;
420 So. Halsted st.
CHICAGO, ILL.

Reikalingas

Jaunas lietuvis buczieris (mėsininkas) mokantis atlikti savo darba prie buczernės; tegul atsiszaukia ant adreso:

William Chappell
1910 N. Main Ave.
Scranton, Pa.

Lietuviszkas' teatras

Po vardu „Siberiokai“, bus losziamas Brooklyn, N. Y. nedėlioje, 21 Spalinio (October) 1900 m. svetainėje Cecilia Hall po num. 101 ir 103 Grand str. Prasides apie 5 val. po pietų; po teatro bus puikios deklamacijos ir juokingos baikos o ant galo balius. Vietos pirmose sedynese dėl teatro 50 ct., antrose visose po 25 ct., dėl vaikų 10 ct. Visus lietuvis isz Brooklyno ir apielinkės nuoszirdziai užkviecia

T. B. D. Komitetas.

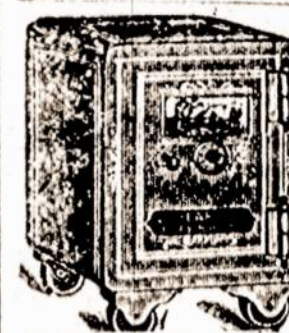

Our fee returned if we fail. Any one sending sketch and description of any invention will promptly receive our opinion free concerning the patentability of same. "How to Obtain a Patent" sent upon request. Patents secured through us advertised for sale at our expense.

Patents taken out through us receive special notice, without charge, in THE PATENT RECORD, an illustrated and widely circulated journal, consulted by Manufacturers and Investors. Send for sample copy FREE. Address,

VICTOR J. EVANS & CO.
(Patent Attorneys.)

Evans Building, WASHINGTON, D. C.

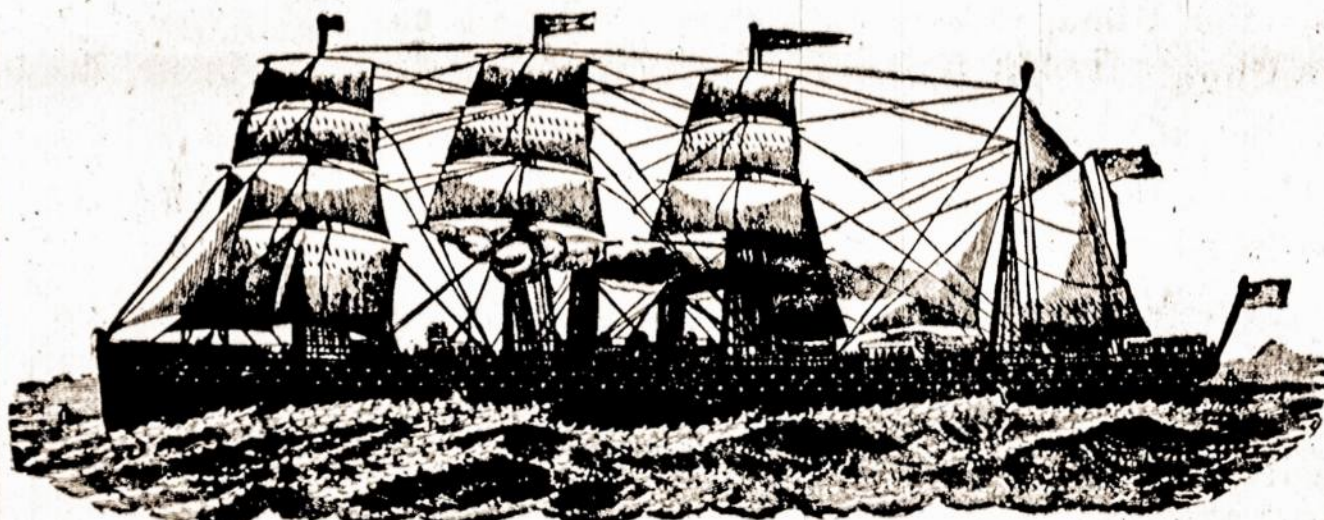

ONLY \$5.00

SEND US \$5.00 as a guarantee of good faith and we will send you any fire proof safe by freight, C. O. D., subject to examination. You can examine it at your freight depot and if you find it the equal of any fire proof combination lock iron and steel safe made and about one-third the price charged by others for the same size and grade, pay your freight agent our special factory price and freight charges, less the \$5.00

sent with order; otherwise return it at our expense and we will return your \$5.00. 100-lb. combination lock safes for the home, \$6.95; 800-lb. office and store safes, \$11.95; 500 lbs., \$17.95; 700 lbs., \$21.95; 1000 lbs., \$28.50; 1250 lbs., \$38.50; very large double outside and double inside door safes for large business, factory, jewelry or bank, 50 inches high, 2400 lbs., \$68.75; 68 inches high, 3000 lbs., \$80.75. Freight averages 25 cents per 100 lbs. for 500 miles for 1000 miles, 40 cents. WRITE FOR FREE SAFE CATALOGUE and special liberal C. O. D. offer. SEARS, ROEBUCK & CO. Chicago.

Gerbtini Tautieciai!

Turiu už garbę praneszti visiems lietuviams, jog apsiemiau agentyste ant labai gerų linijų. Taigi parduodu Laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuozciu pinigus į Lietuvā ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire-insurance). Turiu labai czystā ir puikiā užėigā dėl svetelių, užlaikau vynā alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie zināu patiks dėl lietuvių ir nei prabaszczius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN.

TAMAS PAUKSZTIS

Parduoda Laivakortes

ant visokių kelių (linijų) jurėmis kuomi pigiausiai ir ant drucziausių bei greicziausių laivų. Pinigus persiuozcia į visas dalis svieto. Kad pinigai neprapultų ir greitai nuozitų į tėvynę, tai siuskite per **TAMA PAUKSZTI**

123 N. Main str. **PITTSTON, PA.**
Teipogi T. Pauksztis užlaiko didelį sztorā visokių valgomų daigtų, dideliam pasirinkime czeverykų, marszkinių ir tt.